



## Sbírka soudních rozhodnutí

### Rozsudek Tribunálu (osmého senátu) ze dne 9. prosince 2014 – Ferriere Nord v. Komise

(Věc T-90/10)

„Hospodářská soutěž — Kartelové dohody — Trh s výztužemi do betonu ve formě tyčí nebo svitků — Rozhodnutí, kterým se konstatuje, že byl porušen článek 65 UO, po uplynutí doby platnosti Smlouvy o ESUO, na základě nařízení (ES) č. 1/2003 — Určování cen a platebních lhůt — Omezení nebo kontrola výroby nebo prodeje — Porušení podstatných procesních náležitostí — Pravomoc Komise — Právo na obhajobu — Určení protiprávního jednání — Pokuty — Opakované protiprávní jednání — Polehčující okolnosti — Spolupráce — Soudní přezkum v plné jurisdikci“

1. *Akty orgánů — Volba právního základu — Unijní právní úprava — Požadavek jasnosti a předvídatelnosti — Výslovné uvedení právního základu — Rozhodnutí Komise, kterým se konstatuje, že byl porušen článek 65 UO, po uplynutí doby platnosti Smlouvy o ESUO a kterým se dotyčnému podniku ukládá sankce — Právní základ spočívající v čl. 7 odst. 1 a čl. 23 odst. 2 nařízení č. 1/2003 (Článek 65 odst. 1 UO; nařízení Rady č. 1/2003, čl. 7 odst. 1 a čl. 23 odst. 2) (viz body 59, 63)*
2. *Kartelové dohody — Kartelové dohody podléhající ratione materiae a ratione temporis právnímu režimu Smlouvy o ESUO — Uplynutí doby platnosti Smlouvy o ESUO — Kontinuita režimu volné hospodářské soutěže za platnosti Smlouvy o ES — Zachování kontroly ze strany Komise, jednající v právním rámci nařízení č. 1/2003 (Článek 65 odst. 1 UO; nařízení Rady č. 1/2003) (viz body 64-80)*
3. *Akty orgánů — Časová působnost — Procesní pravidla — Hmotněprávní pravidla — Rozlišení — Uplynutí doby platnosti Smlouvy o ESUO — Rozhodnutí o uplatňování pravidel hospodářské soutěže přijaté po uvedeném uplynutí doby platnosti, které se vztahuje na skutečnosti předcházející tomuto uplynutí — Zásady právní jistoty, ochrany legitimního očekávání a zákonnosti trestů — Právní situace vzniklé před uplynutím doby platnosti Smlouvy o ESUO — Podrobení právnímu režimu Smlouvy o ESUO (Článek 65 odst. 1 UO; Listina základních práv Evropské unie, čl. 49 odst. 1) (viz body 81, 82, 85-87, 121)*
4. *Právo Evropské unie — Zásady — Zásada retroaktivního použití mírnějšího trestu — Zásada patřící k obecným zásadám unijního práva, jež je zakotvena v Listině základních práv Unie (Listina základních práv Evropské unie, čl. 49 odst. 1) (viz bod 90)*
5. *Kartelové dohody — Ovlivnění obchodu mezi členskými státy — Kritéria posouzení — Posouzení na základě souhrnu několika faktorů, které posuzovány samostatně nutně nemají rozhodující vliv — Kartelové dohody vztahující se na celé území členského státu — Existence silné domněnky ovlivnění obchodu (Článek 65 odst. 1 UO; čl. 81 odst. 1 ES) (viz body 92-95, 98-103)*

6. *Hospodářská soutěž — Správní řízení — Dodržování práva na obhajobu — Dosah zásady — Zrušení prvního rozhodnutí Komise, kterým se konstatuje protiprávní jednání — Přijetí nového rozhodnutí na jiném právním základě a na základě dřívějších přípravných aktů — Přípustnost — Povinnost nového oznámení výtek — Neexistence — Povinnost výslovně připomenout možnost požádat o slyšení u úředníka pro slyšení — Neexistence (Článek 65 UO) (viz body 118, 119, 122-124, 130, 139-141)*
7. *Hospodářská soutěž — Správní řízení — Oznámení výtek — Nezbytný obsah — Dodržování práva na obhajobu — Uvedení hlavních skutkových a právních okolností, které mohou vést k uložení pokuty — Dostatečné uvedení z hlediska práva být vyslechnut ohledně určení výše pokuty — Povinnost výslovně uvést záměr uplatnit přitěžující okolnost spočívající v opakování protiprávního jednání — Neexistence (Nařízení Rady č. 1/2003, čl. 27 odst. 1) (viz body 132-135)*
8. *Hospodářská soutěž — Pokuty — Výše — Určení — Kritéria — Závažnost protiprávního jednání — Přitěžující okolnosti — Opakování protiprávního jednání — Neuvedení promlčecí lhůty vylučující porušení zásady proporcionality (Nařízení Rady č. 1/2003, čl. 23 odst. 2; sdělení Komise 98/C 9/03) (viz bod 137)*
9. *Komise — Zásada kolegiality — Dosah — Rozhodnutí o uplatňování pravidel hospodářské soutěže — Prováděcí pravidla k jednacímu řádu Komise stanoví jazykový režim — Porušení — Neexistence vlivu — Oznámení bez příloh — Porušení zásady kolegiality — Neexistence — Skutečnosti právně dostačujícím způsobem uvedené v textu rozhodnutí (Článek 219 ES; jednací řád Komise, články 15 a 16) (viz body 158, 166-168)*
10. *Akty orgánů — Akty Komise — Příslušnost — Rozsah — Pravomoc přijmout akt zahrnující pravomoc tento akt změnit při dodržení pravidel o příslušnosti a náležitosti stanovených Smlouvou (viz bod 189)*
11. *Kartelové dohody — Jednání ve vzájemné shodě — Pojem — Koordinace a spolupráce neslučitelná s povinností každého podniku určovat své chování na trhu samostatně — Výměna informací mezi soutěžiteli — Domněnka použití informací pro určování chování na trhu — Neexistence přímé souvislosti mezi jednáním ve vzájemné shodě a spotřebitelskými cenami — Neexistence vlivu (Článek 65 odst. 1 UO) (viz body 202-206, 248, 252, 307)*
12. *Kartelové dohody — Komplexní protiprávní jednání vykazující prvky dohody a prvky jednání ve vzájemné shodě — Kvalifikace pouze jako „dohoda a/nebo jednání ve vzájemné shodě“ — Přípustnost (Článek 65 odst. 1 UO) (viz body 206, 207, 209)*
13. *Hospodářská soutěž — Správní řízení — Rozhodnutí Komise, kterým se konstatuje protiprávní jednání — Způsob dokazování — Použití souboru nepřímých důkazů — Požadovaný stupeň důkazní síly, pokud jde o jednotlivě nahlížené nepřímé důkazy — Přípustnost celkového posouzení souboru nepřímých důkazů (Článek 65 UO) (viz body 208-210)*

14. *Hospodářská soutěž — Správní řízení — Rozhodnutí Komise, kterým se konstatuje protiprávní jednání — Nekonstatování protiprávního jednání jiného subjektu nacházejícího se v podobné situaci — Neexistence vlivu (Článek 65 UO; nařízení Rady č. 1/2003, článek 23) (viz body 247, 277)*
15. *Kartelové dohody — Účast na schůzkách majících protisoutěžní cíl — Okolnost, která v případě nedistancování se od přijatých rozhodnutí umožňuje dovodit účast na následné kartelové dohodě — Veřejné distancování — Restriktivní výklad (Článek 65 odst. 1 UO) (viz bod 251)*
16. *ESUO — Ceny — Ceníky — Povinné zveřejnění — Slučitelnost se zákazem kartelových dohod (Článek 60 UO a čl. 65 odst. 1 UO) (viz body 267-269)*
17. *Akty orgánů — Odůvodnění — Povinnost — Rozsah (Články 15 UO a 36 UO) (viz bod 275)*
18. *Hospodářská soutěž — Pokuty — Výše — Určení — Kritéria — Závažnost protiprávního jednání — Neexistence závazného nebo taxativního výčtu kritérií (Nařízení Rady č. 1/2003, čl. 23 odst. 2; sdělení Komise 98/C 9/03, bod 1 A) (viz bod 286)*
19. *Hospodářská soutěž — Pokuty — Výše — Určení — Komplexní hospodářské posouzení — Prostor pro uvážení Komise — Soudní přezkum — Přezkum legality — Rozsah (Nařízení Rady č. 1/2003, čl. 23 odst. 2; sdělení Komise 98/C 9/03, body 1 A a 1 B) (viz body 286, 296-298)*
20. *Hospodářská soutěž — Pokuty — Pokyny o metodě stanovování pokut — Právní povaha — Orientační pravidlo chování, jehož přijetím Komise omezuje svou posuzovací pravomoc — Povinnost dodržovat zásady rovného zacházení, ochrany legitimního očekávání a právní jistoty (Sdělení Komise 98/C 9/03) (viz body 288-290)*
21. *Hospodářská soutěž — Pokuty — Výše — Určení — Kritéria — Závažnost protiprávního jednání — Kvalifikace protiprávního jednání jako velmi závažného — Základní úloha kritéria vycházejícího z povahy protiprávního jednání — Nesamostatnost kritéria vycházejícího z velikosti trhu dotčených výrobků — Kvalifikace protiprávního jednání jako velmi závažného navzdory jeho omezení na území jediného členského státu — Přípustnost (Nařízení Rady č. 1/2003, čl. 23 odst. 2; sdělení Komise 98/C 9/03, bod 1 A) (viz body 303, 304, 308)*
22. *Kartelové dohody — Zákaz — Protiprávní jednání — Dohody a jednání ve vzájemné shodě tvořící jediné protiprávní jednání — Odpovědnost vycházející z chování ostatních podniků v rámci téhož protiprávního jednání — Přípustnost — Kritéria — Zohlednění při posouzení závažnosti protiprávního jednání (Článek 65 odst. 1 UO) (viz bod 316)*

23. *Hospodářská soutěž — Pokuty — Výše — Určení — Kritéria — Doba trvání protiprávního jednání — Nezohlednění neúčasti podniku na jedné z částí kartelové dohody během části inkriminovaného období — Nepřípustnost — Výkon soudní pravomoci v plné jurisdikci unijním soudem — Snížení pokuty (Nařízení Rady č. 1/2003, čl. 23 odst. 2) (viz body 317, 320-325, výrok 1)*
24. *Hospodářská soutěž — Pokuty — Výše — Určení — Kritéria — Závažnost protiprávního jednání — Polehčující okolnosti — Pasivní nebo následovnická role podniku — Kritéria posouzení — Neexistence pasivní nebo následovnické role (Nařízení Rady č. 1/2003, čl. 23 odst. 3; sdělení Komise 98/C 9/03, bod 3) (viz body 327, 328, 330)*
25. *Hospodářská soutěž — Pokuty — Výše — Určení — Kritéria — Závažnost protiprávního jednání — Polehčující okolnosti — Výhrůžky a tlaky vyvíjené na podnik — Vynětí (Nařízení Rady č. 1/2003, čl. 23 odst. 2; sdělení Komise 98/C 9/03, bod 3) (viz bod 329)*
26. *Hospodářská soutěž — Pokuty — Výše — Určení — Kritéria — Závažnost protiprávního jednání — Přitěžující okolnosti — Opakování protiprávního jednání — Pojem — Neexistence promlčecí lhůty — Porušení zásady právní jistoty — Neexistence — Posuzovací pravomoc Komise — Zohlednění doby uplynulé od protiprávního jednání do opakování protiprávního jednání — Kritéria (Nařízení Rady č. 1/2003, čl. 23 odst. 2; sdělení Komise 98/C 9/03, bod 2) (viz body 335, 340-349)*
27. *Hospodářská soutěž — Pokuty — Výše — Určení — Kritéria — Závažnost protiprávního jednání — Přitěžující okolnosti — Opakování protiprávního jednání — Pojem protiprávní jednání stejného typu — Porušení Smlouvy o ES a porušení Smlouvy o ESUO — Zahrnutí — Menší závažnost prvního protiprávního jednání oproti opakování protiprávního jednání — Bezvýznamnost pro určení existence opakování protiprávního jednání (Nařízení Rady č. 1/2003, čl. 23 odst. 2; sdělení Komise 98/C 9/03, bod 2) (viz body 350, 351, 354-360)*
28. *Akty orgánů — Odůvodnění — Povinnost — Rozsah — Rozhodnutí ukládající pokuty — Označení prvků posouzení, které Komisi umožnily vymezit závažnost a délku protiprávního jednání — Dostatečné informace (Článek 15 UO; nařízení Rady č. 1/2003, článek 23) (viz body 363-365)*
29. *Hospodářská soutěž — Pokuty — Výše — Určení — Kritéria — Závažnost protiprávního jednání — Přitěžující okolnosti — Opakování protiprávního jednání — Sazba zvýšení základní částky pokuty — Prostor pro uvážení Komise — Soudní přezkum — Pasivní nebo následovnická role podniku — Bezvýznamnost pro zvýšení pokuty z důvodu opakování protiprávního jednání (Nařízení Rady č. 1/2003, čl. 23 odst. 2; sdělení Komise 98/C 9/03, bod 2) (viz body 367-373)*
30. *Hospodářská soutěž — Pokuty — Právní rámec — Určení — Předchozí rozhodovací praxe Komise — Orientační povaha — Zásada rovného zacházení — Podmínky zohlednění — Skutkové okolnosti totožné se skutkovými okolnostmi dřívějších věcí (Článek 65 UO; nařízení Rady č. 1/2003, čl. 23 odst. 2) (viz body 374, 410)*

31. *Soudní řízení — Návrh na zahájení řízení — Formální náležitosti — Určení předmětu sporu — Stručné shrnutí žalobních důvodů — Obdobné požadavky kladené na výtky uplatňované na podporu žalobního důvodu (Jednací řád Tribunálu, čl. 44 odst. 1) (viz body 378, 379)*
32. *Hospodářská soutěž — Pokuty — Výše — Určení — Kritéria — Snížení pokuty v důsledku spolupráce stíhaného podniku — Podmínky — Posuzovací pravomoc Komise — Soudní přezkum — Rozsah — Zjevné překročení posuzovací pravomoci Komise (Nařízení Rady č. 1/2003, čl. 23 odst. 2; sdělení Komise 96/C 207/04) (viz body 386-396)*
33. *Hospodářská soutěž — Pokuty — Výše — Určení — Snížení pokuty v důsledku spolupráce stíhaného podniku — První podnik, jenž předložil relevantní důkazy, které mohou být použity jako hlavní důkazní podklad — Neexistence podmínky týkající se dostatečnosti předložených důkazů [Nařízení Rady č. 1/2003, čl. 23 odst. 2; sdělení Komise 96/C 207/04, bod B písm. b)] (viz body 401-405)*
34. *Hospodářská soutěž — Pokuty — Výše — Určení — Neuložení nebo snížení pokuty v důsledku spolupráce stíhaného podniku — Nezbytnost chování, které Komisi usnadnilo zjištění protiprávního jednání — Posuzovací pravomoc Komise — Zpochybnění skutkových tvrzení — Neusnadnění (Nařízení Rady č. 1/2003, čl. 23 odst. 2; sdělení Komise 96/C 207/04, bod D) (viz body 411-415)*

## Předmět

Návrh na zrušení rozhodnutí Komise C (2009) 7492 final ze dne 30. září 2009 v řízení podle článku 65 [UO] (věc COMP/37.956 – Výztuže do betonu, opětovné přijetí), jak bylo změněno rozhodnutím Komise C (2009) 9912 final ze dne 8. prosince 2009, a podpůrně návrh na částečné zrušení uvedeného rozhodnutí a na snížení pokuty uložené žalobkyni,

## Výrok

- 1) Výše pokuty uložené společnosti Ferriere Nord SpA se určuje na 3 421 440 eur.
- 2) Ve zbývajících částech se žaloba zamítá.
- 3) Společnost Ferriere Nord ponese vlastní náklady řízení a nahradí tři čtvrtiny nákladů řízení vynaložených Evropskou komisí. Komise ponese čtvrtinu svých nákladů řízení.